

тем і матеріалу, які будуть вивчатися на заняттях, планування завдань дошкільникам для самостійного читання.

Розробка індивідуальних занять і складання конспектів – важлива частина роботи вихователя. Зміст і характер цих занять визначаються програмою навчального матеріалу, цілями і завданнями, які ставить вихователь.

Вихователіві корисно розробити опитувальний лист для оцінки результативності дошкільників із курсу навчального матеріалу. Головним завданням таких опитувань є отримання зворотного зв'язку від дітей щодо того, наскільки вони засвоїли навчальний матеріал. Регулярна практика оцінювання допоможе вихователю вдосконалювати методичні аспекти освітнього процесу.

Висновки. Під час підготовки вихователів до розробки навчальних матеріалів принцип наступності та перспективності є одним із найголовніших, вимагає від вихователя виваженого підходу й методично грамотного узгодження не лише змісту навчального матеріалу, а й узгодженості ступенів і етапів освітнього процесу. Реалізація принципу наступності й перспективності в підготовці вихователів до розробки навчальних матеріалів характеризується об'єктивним і загальним характером, має своє відображення в процесі становлення та розвитку особистості.

Список використаних джерел

1. Глазова О. П. Перспективність і наступність у формуванні текстотворчих умінь в учнів початкових і 5 класів загальноосвітньої школи : автореф. дис.... канд. пед. наук : спец. 13.00.02. Київ, 1999. 18 с.

2 . Плиско К. М. Принципи, методи і форми навчання української мови (Теоретичний аспект). Харків: Основа, 1995. 240 с.

Співпраця з батьками в дистанційному форматі

***Катерина Тройно,**
вихователь Комунального закладу
«Солоницівська гімназія «Перлина»
Солоницівської селищної ради»*

Автор статті висвітлює результати практичного досвіду, зокрема форми та методи реалізації дистанційного навчання для дітей старшого дошкільного віку в період воєнного стану. Окреслено основи взаємодії та співпраці з батьками вихованців, які є односторонніми й рівноправними учасниками освітнього процесу.

Ключові слова: дистанційна форма навчання, онлайн-комунікації, родинне виховання, учасники освітнього процесу, співпраця.

Величезна трагедія відбулася 24 лютого 2022 року і продовжує тривати досі... Війна внесла великі корективи в життя кожного з нас, а особливо в освітянське життя. Та незмінним залишилося те, що всі ми маємо працювати заради наших дітей.

У нашому регіоні для створення безпечних умов для кожної дитини та працівників системи освіти з вересня 2022 року запропоновано організацію освітнього процесу за дистанційною формою навчання. Ми продовжуємо виконувати свої професійні обов'язки, але вже більше як модератори та пропонуємо батькам педагогічну підтримку родинного виховання.

У 2020 році, під час карантину, я вже апробувала дистанційне навчання з дітьми старшого дошкільного віку, що відбувалося в тісній співпраці з батьками вихованців через інформаційно-комунікативні засоби. Ще тоді педагогічна і батьківська спільнота розділилася на два табори: прихильники дистанційного навчання та онлайн-зустрічей і противники, які вважають, що дивитися навчальне відео дитині, хоч воно тричі круто змонтовано за участю великих педагогів і психологів і погоджено з усіма інстанціями, все одно небезпечно для здоров'я – як фізичного, так і психічного.

І якщо раніше ми обговорювали всі плюси і мінуси такого навчання, то тепер я зрозуміла, що це єдиний можливий спосіб навчання для дітей у нашому регіоні в цей час. А батьки – це наші партнери у вихованні дітей, чи ми їхні... Зробивши висновки з попереднього досвіду та ознайомившись із рекомендаціями МОН України, маю розуміння такої співпраці й системи комунікації з батьками та їхніми дітьми.

Для педагогічного супроводу родинного виховання в дистанційному форматі можна використовувати різні онлайн-комунікації (див. рис. 1), але їх потрібно застосовувати комплексно й системно.

На мою думку, найбільш ефективними є соціальні мережі, чати та відеоконференції, бо забезпечують мобільність зворотного зв'язку. Хоча організувати відеоконференцію найскладніше: треба обрати максимально зручний час для більшості й підготувати якісний відеоконтент, що займає багато часу. А для тих, хто не зміг потрапити, провести, за можливості, індивідуальні консультації.

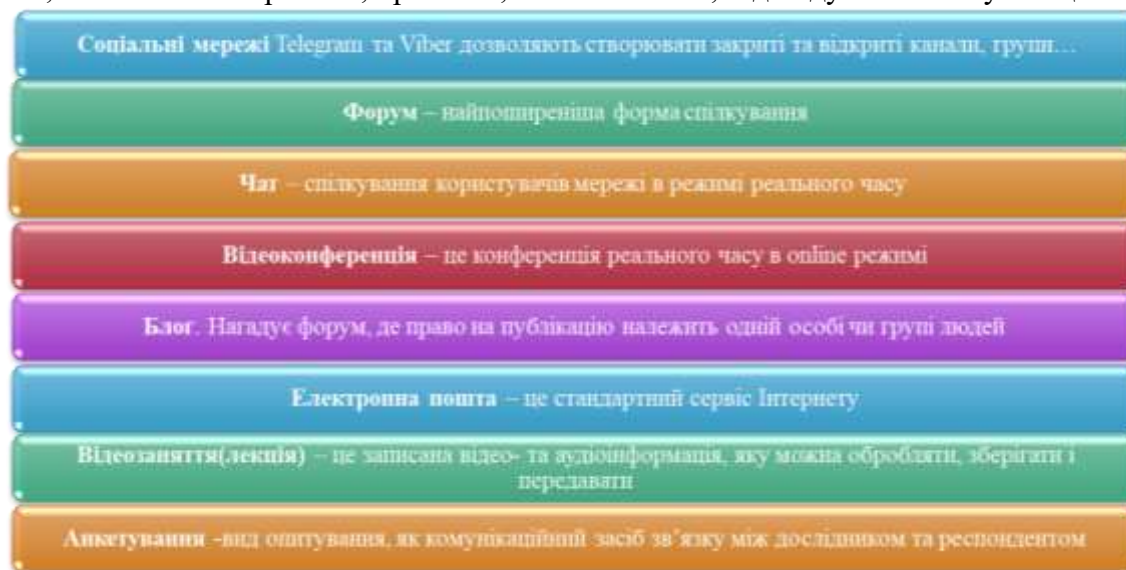

Рис.1. Онлайн-комунікації

Для швидкої комунікації з батьками ще до дистанційної роботи була створена батьківська група у Viber. Зручна і швидка форма спілкування з батьками вихованців, де я ділилася корисною інформацією, режимними моментами, цікавинками з життя дитячого садочка та групи. Ця соціальна мережа і стала першим містком взаємодії з родинами під час воєнного стану... Зі спілкування з батьками бачила, у якому стурбованому психічному стані вони знаходяться. Як педагог і мама, розуміла їхнє хвилювання та, як могла, підтримувала кожную родину: інколи достатньо було лише вислухати, інколи надати слова підтримки, а інколи дати невелику пораду.

Минуло пів року війни... Заклади освіти в нашому регіоні так і не змогли розпочати очну форму навчання. Саме зараз педагогіка партнерства розкриває всі свої грані та стає пріоритетною. Після спілкування з батьками зробила опитування в групі Viber і зрозуміла, що дистанційне навчання є необхідним і бажаним для батьків та їхніх дітей. Адже діти потребують спілкування з однолітками й дорослими, а батьки – допомоги у вихованні та психологічної підтримки.

У серпні переді мною був вибір: яку вибрати платформу для відеозустрічей з батьками та дітьми. У 2020 році я використовувала онлайн відеочат Hangouts. Google. Чому я обрала саме цю платформу? Бо для роботи з нею, крім установки та запрошення, більше нічого не потрібно, тому навіть дошкільник, якщо йому хоча б один раз показати, зможе самостійно користуватися як зі смартфона, так і з комп'ютера. Але в Hangouts є обмеження за кількістю учасників відеочату. Тому у Viber перед кожною «зустріччю» розмішувала опитування про час і кількість дітей. Розуміла, що для мене Hangouts.Google не дуже зручна платформа, тому почала знайомитися з іншими сервісами та їх можливостями. Оскільки мої дітки – майбутні першокласники, дотримуючись наступності між дошкільною та початковою ланками освіти, для роботи обрала платформу ZOOM (учителі нашого закладу використовують ZOOM та Google технології).

Таблиця 1

Порівняння платформ ZOOM та Hangouts

ZOOM	Hangouts
Робота платформи та налаштування	
Скачати, зареєструватися, отримати запрошення або ідентифікатор і код доступу	Скачати й отримати запрошення
Кількість учасників	
Необмежена	Не більше 10 чоловік
Демонстрація екрана	
Запуск презентацій, відеоконтентів	Обмежені можливості
Запис відеозустрічі та зберігання в хмарі	
Має можливість	Не має можливості
Дотримання наступності дошкільної та початкової освіти	
Використовується в школі	Не використовується

Перша пробна зустріч була проведена з батьками для роз'яснення співпраці в такому форматі та освоєння, у першу чергу, цієї платформи дорослими ([Батьківські збори.pptx](#)). Батьки з відповідальністю та зацікавленням поставилися до зборів: у групі 24 дитини, і 17 представників, навіть із-за кордону, знайшли час і змогли взяти участь у відеоконференції. Звичайно, не в усіх відразу вийшло підключитись, та завдяки чату у Viber змогла пояснити алгоритм дій, і до кінця батьківських зборів усі батьки приєдналися до відеоконференції в ZOOM. Були розглянуті такі питання:

- нормативно-правове забезпечення дошкільної освіти;
- організація дистанційної роботи з дітьми;
- дотримання санітарного регламенту ЗДО;
- перелік сайтів, матеріали яких будуть корисними для вихователів, батьків, дітей і для інших учасників освітнього процесу;
- вікові особливості дітей 6-го року життя;
- відповіді на запитання батьків.

Пояснила батькам, що в Законі України «Про дошкільну освіту» зазначено, що відповідальність за здобуття дітьми дошкільної освіти несуть батьки, тому

дистанційне навчання можливе лише у форматі «педагог – батьки – дитина». Така модель спілкування пов'язана з багатьма чинниками: у дітей немає ще сформованих навичок самоорганізації, читання, уміння працювати з ІКТ... На онлайн-зборах можна отримати підтримку батьків і налаштувати їх на ненав'язливо комфортну для них модель спілкування.

Відповідно до Санітарного регламенту для ДНЗ та рекомендацій МОНУ, з дотриманням блочно-тематичного планування ([Перспективний план.docx](#)), був складений розклад онлайн і офлайн занять, які були узгоджені з батьками. Відповідно до блочно-тематичного планування підбирається матеріал до роботи з батьками (таблиця 2).

Таблиця 2

Робота з батьками за вересень з індивідуального плану освітньо-педагогічної роботи вихователя

02.09	Консультація: «Як користуватися Zoom: установка, налаштування, створення конференції і робота»	https://velyka-pysarivka.school.org.ua/news/14-39-26-17-09-2020/
05.09	Проведення батьківських зборів: «Організація нового 2022/2023 навчального року»	Онлайн-зустріч із батьками на платформі Zoom
06.09	Консультація для батьків «Як залучити дітей до морально-патріотичного виховання вдома»	Поради батькам у групі Viber
12.09	Консультація «Дистанційне навчання в ЗДО»	Група у Viber
16.09	Консультація «Підготовка руки дитини до письма»	Група у Viber
20.09	Розміщення інформації: «Що робити під час - ... обстрілу стрілецькою зброєю, - ... обстрілів системами залпового вогню, - ... артобстрілів?» «Що говорити дітям у надзвичайній ситуації?»	Група у Viber
21-23.09	Відеозвернення до батьків: «Приєднуйся до Міжнародного Дня МИРУ!»	Збір матеріалу для розміщення на Facebook
	Консультація «Гімнастика для очей»	Група у Viber
26.09	Розміщення інформації «Вересневі цікавинки»	Група у Viber
28.09	Консультація: «Чи корисно навчити дитину вимовляти скоромовки і чистомовки»	Група у Viber
Кожен день	Індивідуальні консультації для батьків групи у Viber, в онлайн режимі	група у Viber, телефонний зв'язок

Оскільки 15 дітей мають можливість і бажання навчатися в такому форматі, дітей поділила на дві підгрупи по 5-7 чоловік, бо за 15 хвилин потрібно приділити увагу кожній дитині, вислухати їхні турботи та хвилювання і донести запланований матеріал. Батьки самі обрали зручний для них і дітей час зустрічей, бо самі працюють дистанційно, а старші діти повинні відвідувати свої заняття. Інколи, коли батьки не мали можливості приєднатися до відеозустрічі, то просили відправляти запис зустрічі їм на пошту (відеолекції). Але реалії сьогодення, повітряні тривоги, відсутність електроенергії, віялові відключення, внесли свої корективи в розклад наших відеозустрічей. Щоб не пропускати зустрічі, узгоджувала з батьками можливі варіанти в інший проміжок часу. Наразі педагогіка партнерства проявляється в найяскравіших своїх якостях, бо тісна та плідна взаємодія між усіма учасниками освітнього процесу.

Заняття з художньо-продуктивної діяльності вирішила проводити асинхронно. Це записані мною відеоролики відповідно до теми тижня, що розміщувались у групі Viber до 10.00 у вівторок і четвер ([Враження від осені](#),

[Святий Миколай](#), [Ялинка](#), [Пінгвіни](#), [Північне сяйво](#), [Ведмедик](#), [Домашні улюбленці](#)). Перевага таких відео в тому, що, переглядаючи їх, батьки можуть поставити відео на паузу, відмотати й переглядати певний відрізок знову. Розуміла, що багато родин змушені були покинути рідну домівку, тому у відеороликах намагалася пропонувати різні альтернативи виконання робіт і матеріалів для виконання. Наприклад, за відсутності фарб малюємо олівцями, фломастерами; а якщо немає дошки для ліплення чи стеки, то підійде кухонна дошка, обгорнута харчовою плівкою, та ніжик з одноразового посуду; немає пластиліну – можна зробити тісто.

Результатами дитячої творчості батьки ділились у батьківській групі Viber. Кожну роботу оцінювала словами підтримки або захоплення, або іншими коментарями (зворотний зв'язок). Також діти за допомогою батьків брали активну участь у конкурсі «Каштанчик-бешкетник» ([Конкурс.pptx](#)) і в акції «Дитинство без війни» до 21 вересня – Міжнародного Дня МИРУ ([День МИРУ.jpg](#)). За допомогою батьків і дітей створила зворушливу презентацію до Дня Матері ([День Матері.pptx](#)) як маленький подарунок для матусь за їхню любов та піклування. А наприкінці року за участю батьків, дітей групи та музичного керівника створили дистанційний випускний на згадку про чудові моменти дитинства в нашій групі та в нашому закладі всім учасникам освітнього процесу ([Дистанційний випускний групи Маячок.mp4](#)).

Дистанційне навчання стало відрадою в цей складний час для дітей, батьків і для мене, можливістю відволіктися та хоч на деякий час повернутись у звичне життя. Вважаю, що за відсутності можливості спілкуватися з дітьми в реальному часі віч-на-віч *альтернатива дистанційного навчання дає змогу розвивати, навчати, виховувати дітей і підтримувати емоційний зв'язок із вихованцями та батьками, не залишаючи їх наодинці з труднощами.*

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2017. – № 2145-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про дошкільну освіту» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 2628-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк ; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, Н. І. Богданець-Білоskalенко [та ін.] ; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець ; Міністерство освіти і науки України, Київський університет ім. Б. Грінченка. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304 с.
4. Гура Оксана. Секрети дистанційної підтримки родинного виховання [Електронний ресурс] / Оксана Гура – Режим доступу : <https://emetodyst.expertus.com.ua/10002197>
5. Лист Міністерства освіти і науки України від 16.03.2021 № 1/9-148 «Щодо методичних рекомендацій до оновленого Базового компонента дошкільної освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://edu-post-diploma.kharkov.ua/?news=методичні-рекомендації-до-оновленог>
6. Лист Міністерства освіти і науки України від 02.04.2022 № 1/3845 «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-rekomendaciyi-dlya-pracivnikiv-zakladiv-doshkilnoyi-osviti-na-period-diyi-voyennogo-stanu-v-ukrayini>